

МАТЕРІЯЛИ, ТВОРЧІ ПОРТРЕТИ

Наталія Кашкадамова

ДІЯЛЬНІСТЬ І ВИЗНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ П'ЯНІСТІВ У СВІТІ

Ще не так давно питання про присутність українських п'яністів у міжнародному культурному середовищі в принципі не ставилося, і причиною того була відсутність на мапі світу держави Україна. Сьогодні ситуація змінилася: на міжнародних конкурсах виступають і здобувають нагороди численні виконавці, в паспортах яких записане громадянство України. В міжнародній свідомості досить виразно відбилися кордони нашої держави. І поступово вислів «український п'яніст» починає завойовувати законне місце поряд з іншими рівноцінними поняттями.

Як це не парадоксально, але таке визнання робиться найперше не в Україні, і не один п'яніст, названий, скажімо, в німецьких чи англійських довідниках українським, у вітчизняній літературі і в свідомості наших студентів фігурує як російський чи радянський (що, фактично, те саме – приналежність до однієї імперії). Тому вже пора впевнено вирішити, чим керуватися, визначаючи належність музиканта-п'яніста до тієї чи іншої національної культури. Мистецтво фортеп'яної гри не має явних зовнішніх ознак, які допомагають впізнавати його національну належність, – передовсім, не позначене мовою слів; не прив'язане до конкретних сюжетів, картин або подій в тій чи іншій країні; не пов'язане з одним місцем розташування. Отже, на перший погляд, не є національним. Однак водночас кожен народ, кожна нація цінує свої мистецькі надбання, гордиться ними, не бажає їх віддавати іншим, бо всі різноманітні мистецькі надбання свідчать про культуру, рівень розвитку цього народу. Маємо за приклад, як поступають наші найближчі сусіди – росіяни чи поляки. І до таких мистецьких надбань належить також фортеп'янно-виконавське мистецтво.

Важливий знак подає своїм читачам електронна Вікіпедія: тут існує категорія «Українські п'яністи». Її вводять 24 мовні розділи цієї міжнародної енциклопедії, категорія природньо існує в інтернаціональному обігу, чим підтверджується достатньо широке визнання і очевидність означеного нею явища та поняття. Для цієї категорії застосовано два різні формулювання: в українській мові і більшості інших мов пишеться «українські п'яністи», а в російській мові – «пианисты Украины». Російський відділ Вікіпедії загалом вживає вираз «Пианисты по странам», застосовуючи його до всіх країн – п'яністи Австралії, Південно-Африканської Республіки, Бельгії, Боснії тощо. Але щодо власної країни тут вводиться ще й таке розмежування: п'яністи Росії (1) і п'яністи Російської імперії (2).

В різних мовних відділах Вікіпедії представлено не однакову кількість українських п'яністів. Найбільше їх, природньо, в українському відділі – 128. Багато п'яністів віднесено до України й в російському відділі – 58. Це, можливо, частково пояснюється тим, що низка дописувачів з України пишуть російською мовою.

У англomовній Вікіпедії існує аж дві категорії: «Українські п'яністи» і «Українські класичні п'яністи», хоча по суті різниці між ними не видно: в обох фігурують саме класичні п'яністи, хоч різні, дублювання не виникає. Тут теж багато фігурантів – 40+16. Але є й такі мовні відділи, в яких представлено всього два українські п'яністи¹. Кількість згадок одного п'яніста як українського в різних мовах визначається не очевидністю його національної належності, а просто тим, хто найбільш славний і відомий. Слід зазначити, що один п'яніст не раз буває віднесений до декількох національних категорій одночасно. Так, Олександр Брайловський визначається як єврейський, український і французький п'яніст. Строго визначити, чим керуються автори категоризацій, відносячи фігурантів до тієї чи іншої національної категорії, важко. Їхній відбір не раз не співпадає з тим, як п'яніста названо у самій статті. Наприклад, Г. Беклемішев в російській Вікіпедії введений до категорії «п'яністи України», хоча в статті названий тільки російським п'яністом. Відбір не є також жорстко прив'язаним до місця народження – той сам приклад Беклемішева. Гадаю, що не йдеться і про самоідентифікацію, бо найбільше разів названий українським п'яністом С. Ріхтер, а також часто – В. Горовиць. Однак відомо, що вони обидва себе українцями не вважали.

Чим же керуватися, визначаючи національність п'яніста? Розглядаємо варіанти:

В Європі прийнято визначати національність музиканта за тією країною, де він народився (1). Це найбільш простий і однозначний підхід до питання. Але щодо нього є застереження: у ХХ ст. різні країни міняли свої кордони, великі імперії розпадалися. Яку ж країну тепер вважати батьківщиною п'яніста – колонію, що надалі усамостійнилася, чи імперію?

Варто брати до уваги, де вчився той чи інший п'яніст (2), враховуючи, що його виконавське обличчя великою мірою формує школа. Але й тут є низка обставин, що також викликають сумнів. П'яністи часто навчаються у декількох педагогів в різних місцях і рідко представляють одну школу в чистому варіанті. Чи брати до уваги всіх вчителів? Кому з них віддати перевагу – тим, хто заклав основи п'янізму, чи тим, хто завершував артистичну освіту митця? Врешті, місце навчання визначає «школу» п'яніста, але є ще й його національна ментальність, яку школа не здатна змінити.

Істотний фактор – переконання самого п'яніста (3) про власну національність. Але й його застосування викликає сумніви, бо п'яністи часто бувають космополітами і їм байдуже визначення національності. Трапляється, що у п'яністів входять в дію міркування престижності, вигоди, реклами. Наприклад, престижно було споріднювати своє мистецтво з Антоном Рубінштейном – відносити себе до «російської школи» або й загалом до його прямих чи непрямих учнів. При цьому спокійно ігнорували правдиву ситуацію. Треба враховувати також, що Україна – поліетнічна держава і коло її п'яністів не обмежене належністю тільки до українського етносу.

¹ Очевидно, треба розрізняти мови багатонаціонального вжитку (імперські) і однонаціонального вжитку. В другому випадку називають, переважно, лишень тих п'яністів, що відомі в даній країні.

Можна керуватися тим, де п'яніст прожив найдовше і в якій країні постійно працював (4) (звичайно, як викладач). А найважливішим визначником мали б стати риса виконавського стилю п'яніста (5) – але питання національних виконавських стилів ще дуже мало розроблене, тож застосування стилю як основного визначника дещо ризиковане.

Очевидно жодну з прикмет не вдасться абсолютизувати, але не варто й категорично відкидати жодну з них. Доведеться гнучко враховувати у різних випадках ті чи інші прикмети. А як найбільш переконливе пропонується таке формулювання:

Українськими п'яністами називаємо тих, хто мав протягом свого творчого життя тривалий, стійкий і результативний зв'язок з українською музичною культурою, навчаючись, викладаючи чи концертуючи.

Специфіка мистецького фаху торкається також питання, як розцінювати діяльність п'яніста поза межами батьківщини. Коли говоримо: «українські п'яністи в світі», то йдеться не про діаспору, а про концертну діяльність, яка вийшла за межі України і отримала міжнародне визнання. Визнання на світовому «ринку праці» – це вагомий критерій оцінки, без якого п'яніст вартий значно менше. «Невиїздними» митці бували тільки в СРСР. Українські ж п'яністи стали виступати поза межами України ще від кінця 1830-х років. Спершу це були поодинокі особи, які, відчуваючи в собі музичний талант, їхали до Європи вчитися: Юлія Грінберг, Тимофій Шпаковський, Григорій Мороз-Ходоровський, Микола Лисенко, Розалія Кауфман. Навчалися вони переважно в Австрії або Німеччині. Під час навчання на достатньо високому мистецькому рівні вже спромоглися концертувати у європейських залах. Але їхнє перебування поза Україною звичайно бувало недовгим – декілька років навчання, а потім музиканти поверталися на Батьківщину і вже більше за кордоном не гастролювали. Така практика була типовою для 1830–1870-х років, хоч напевно зберігалася й пізніше.

Від 1870-х перші п'яністи з України почали вже гастролювати в Європі не тільки під час навчання, але й протягом тривалого часу. Вони всі здобували освіту вдома, та діяльність в Європі починали з обов'язкового вдосконалення у відомих педагогів – Ференца Ліста, Софії Ментер, або ж у Віденській консерваторії. Ці п'яністи попросту виїжджали на роботу до західних країн, де були більші можливості концертування і налагоджене концертне життя. Таку долю обрали Олександр Зилоті, Василь Сапельников в Німеччині, Володимир Пахман в Англії, Юліуш Зарембський у Бельгії. Проте підданства вони не міняли і зв'язків з Батьківщиною не поривали – тож були не емігрантами, а гастролерами. При кінці XIX ст. таких виконавців з України ще були тільки одиниці. Але це митці високого класу, що мали неповторне обличчя, виступали багато і в багатьох країнах, залишили після себе звукозаписи або й твори. І їхні імена збережені в історії фортеп'янного мистецтва.

Початок XX ст. аж до Першої світової війни – це період, плідний на п'яністів-концертантів з України. Добрий десяток їх виходить з Великої України в світ, розраховуючи (і не безпідставно) на майбутнє тривале і славне концертування в різних країнах: Мар'ян Домбровський, Павло Луценко, Сергій Борткевич, Генріх Нейгауз, Юлій Ісерліс, Симон Бухаров, Юзеф Турчинський, Бенно Мойсеївич, Лев Сирота, Лев Орнштейн. Всі вони мають добру українську освіту, оскільки рівень

фортеп'яної педагогіки в Україні помітно зріс. Але всі традиційно проходять додаткове вдосконалення в іменитих європейських педагогів, а вже потім розгортають самостійну діяльність. На початку ХХ ст. вони ще зовсім молоді, тільки починають проявляти себе. Їхні подальші долі складуться по-різному. Всі зберігають російське громадянство, хоч подовгу живуть за межами Імперії. Вони все ще – гастролери, «гастарбайтери», не емігранти, і охоче повертаються на Батьківщину. Так, М. Домбровський і С. Тарновський, одержавши постійну роботу в Києві, вже не намагалися переселитись за кордон, а тільки час від часу виїжджали на гастролі. Початок Світової війни змусив повернутися в Імперію Луценка, Борткевича, Нейгауза і Турчинського.

Проте від початку 1920-х, а навіть вже від 1919 року політика радянської влади істотно ускладнила життя гастролуючих п'яністів. Забороняючи співпрацю з капіталістичними країнами, вона спричинила неповоротні виїзди за кордон. Фактично, революція змусила покоління п'яністів початку ХХ ст. стати емігрантами, самі вони цього не домагалися. Змінюється їхній статус: Олександр Брайловський, Сергій Прокоф'єв, Сергій Борткевич, Юзеф Турчинський, Лев Пишнов, Юлій Ісерліс, Шура Черкаський, Олександр Унінський, Володимир Горовиць, Сергій Тарновський, Симон Барер, Тарас Микиша – вже не гастролери, а емігранти. Однак всі ці п'яністи на той час вже знайшли своє місце в західному світі, стали славними, тож світ не сприймав їх як біженців, їм скрізь були раді. Українські п'яністи з Галичини (Любка Колесса, Антін Рудницький) також стараються вибратися до великих європейських центрів. Вони в 1920-х не тратять зв'язків зі Львовом. Тож кількість концертуючих п'яністів з України в світі помітно збільшується. Але, – і це важливо! – майже ніхто з них не називає себе українцем. Вони до такого не звикли, зберігають імперську свідомість. Навіть Тарас Микиша не завжди виправляє тих, хто назвав його російським п'яністом. Пов'язуватися з «російською школою», яку пропагує Рахманінов і апелює до Антона Рубінштейна, більш престижно. Єдина тільки Любка Колесса, гастролуючи в різних країнах, маніфестує свою українську національність.

Ці ж п'яністи з успіхом продовжували концертувати світом і в 1930-х роках. Натомість, ситуація в СРСР ще ускладнилася. Радянська влада, схаменувшись, що втрачає національні цінності, від 1930-х рр. спустила жорстку «залізну завісу», щоб ніхто більше не втік за кордон. Тож таланти цього десятиліття дістали право виступати тільки в межах Союзу. Водночас в СРСР зароджується конкурсоманія, в ставленні до мистецтва проявляється спортивний і політичний підхід. Українські і Всесоюзні конкурси висувають цілу плеяду яскравих українських п'яністів. Вони щасливі, якщо можуть концертувати в СРСР. І тільки переможці іноземних конкурсів отримують можливість пару разів виступити за кордоном як «радянські п'яністи»: Абрам Луфер з Києва, Леонід Сагалов з Харкова, Яків Зак та Еміль Гігельс з Одеси. Радянські функціонери починають цінувати мистецтво п'яністів як засіб досягнення успіху на міжнародній арені.

Перемоги на Міжнародних конкурсах стають новим здобутком молодих українських п'яністів у 1930-х роках. Крім згаданих чотирьох лауреатів, треба ще назвати Тараса Микишу (конкурс імені Ліста в Будапешті, конкурси Віденської музичної академії та фірми Безендорфера у Відні) і Дарію Гординську-Каранович

(конкурс Віденської музичної академії). Але в СРСР старанно замовчували і зневажали успіхи та діяльність тих українських п'яністів, що не жили в Союзі. Подібним було в цей час ставлення й до Рахманінова. Натомість почали активно прославляти «радянську школу» фортеп'янного мистецтва.

Наступним періодом втрат для української музичної культури стали 1943–1950 роки. На цей час припадає воєнна еміграція п'яністів, як і інших фахівців, з Києва, Харкова, зі Львова. Це була втеча до західного життя від загроз радянського терору всіх тих, хто хотів залишатися українцями, п'яністами, виступати і бути поза політикою. Багато п'яністів-емігрантів воєнного часу були талановитими спеціалістами з вищою освітою, що мали вже досвід успішних виступів в Україні. Виїхавши, вони стали концертувати спершу в Німеччині або й у таборах переміщених осіб, інколи в інших європейських країнах, а остаточно – у США чи Австралії: Микола Полевський, Андрій Корольков-Караліс, Вадим Кіпа, Северин Сапрун, Борис Максимович, Роман Савицький, Микола Фоменко. Проявляли героїчну наполегливість, витривалість, відданість справі. Але великих успіхів жодному з них не вдалося досягнути: повоєнні умови скрізь були суворішими, а їх сприймали як емігрантів-біженців з відповідним до них ставленням. Їх підтримувала українська діаспора і вони намагалися їй допомагати. Зокрема вчили музики українських дітей. Але це була своєрідна резервація, «гетто», а не міжнародний ринок. Їхні виступи не тривали довго і не здобули широкої географії.

Роки повоєнного піднесення – 1950–1990. Славне покоління «неукраїнських» п'яністів з України початку сторіччя все ще продовжує виступати, має визнання. Але по одному зі сцени сходять Колесса, Ісерліс, Брайловський, Сирота, Мойсеївич, Унінський, Горовиць. Водночас поступово додаються на «міжнародному ринку» молодші українські виконавці різного походження. З'являються вихованці радянської школи з України, але на міжнародну сцену їх виходить небагато. Це, передовсім, Еміль Гілельс, Святослав Ріхтер, Віталій Сечкін (після конкурсу 1951 року). Пізніше з'являються й інші гастролери з Радянської України, та їхній шлях до чужих країн можливий тільки через Москву. Нарешті, після довгих років замовчування, по смерті Сталіна, від 1958 року змогла вийти на міжнародну сцену Марія Грінберг, від 1963-го стали концертувати Віктор Єресько, Євген Ржанов, від 1968-го – Олександр Слободяник, в 1970-х – Михайло Петухов, Олександр Бугаєвський, Сергій Полусмяк, у 1980-х – Володимир Винницький. Це все – п'яністи високого професіонального рівня, а Грінберг і Слободяник – просто видатні особи. Тільки ж вони всі виступали як «радянські» (читай: російські) п'яністи, а не українські.

В цей час з'являються також концертуючі п'яністи з української діаспори: учні Любки Колесси – Роман Рудницький (1956), Люба та Іреней Жуки (від 1960-х). Лідія Артимів, Любомир Мельник, Юліана Осінчук – від 1970-х. Але й вони фігурують все ж таки як американські п'яністи і не завжди згадується їхнє українське походження.

З кінця 1980-х років у радянській «залізній завісі» стали з'являтися щораз більші «діри». Професіональна орієнтованість музичної освіти в СРСР привела до перевиробництва п'яністів-фахівців непоганого класу. Умов для їхньої повноцінної

реалізації явно не вистачало. І п'яністи всілякими способами вимикалися поза кордони СРСР, щоб приєднатися до «вільного ринку».

За останні 25 років (від 1990) кількість відомих українських п'яністів–концертантів за межами України зросла щонайменше у 2,5 рази². Від 1990-х українські п'яністи голосно заявили про себе на міжнародних п'яністичних конкурсах, зібравши багато премій. Вони стали постійними членами «клубу переможців». Підставою цих успіхів служать емоційність та музикальність української натури + ефективна «радянська школа» віртуозності й імпазантності. Географія розселення українських п'яністів не має жодних обмежень: США, Японія, Бельгія, Німеччина, Чехія, Фінляндія, Франція, Італія, Греція, Іспанія, Сербія, Чорногорія, Швеція, Австралія, Англія, Швейцарія, Росія, Нідерланди, Арабські Емірати... Багато з них зберігають українське громадянство, приїжджають з концертами в Україну, але постійно живуть у безбідних, унормованих державах, звідки без проблем можуть виїжджати на гастролі. Повторюється ситуація півторастолітньої давності з кінця XIX ст: Україна постачає п'яністів на роботу за кордон – туди, де налагоджене концертне життя з достойною оплатою, де є попит на виконавців-професіоналів. Водночас останнім часом значно більше стали гастролувати за кордоном і ті українські п'яністи, що працюють на Батьківщині: Світлана Шебалтіна, Юрій Кот, Йозеф Ерминь, Етела Чуприк, Євгенія Басалаєва та інші...

Українську музику грає істотна меншість з них, – але є вже й такі! Більшість же просто стає вмiлими «гастарбайтерами», виконуючи те, чого від них хочуть. Власну гідність і національну свідомість зберігають одиниці. З українською діаспорою як організованою спільнотою тримають зв'язки небагато цих п'яністів. Хоч є й ті, хто, зокрема, з початком війни на Донбасі став проявляти політичну активність.

Для яких висновків дає підстави зібраний матеріал?

Переконуємося, що Україна виплекала протягом двох століть численних гарних п'яністів – митців найвищого рангу. Вони здавна мають визнання у світі, підкріплене не тільки численними концертами, але й звукозаписами, відгуками критиків, запрошеннями до роботи в навчальних закладах. Якщо донедавна їх не розцінювали як представників України, то останнім часом у міжнародній свідомості вже переконливо фігурує поняття «український п'яніст». І з позиції такого розуміння тепер сприймають не тільки сьогодишню молодь, але починають переглядати і визначення п'яністів старших поколінь. Тож можна впевнено стверджувати, що фортеп'яне виконавство являє значний культурний капітал нашої держави.

² В таблиці зафіксовано тільки тих, хто є лауреатом декількох міжнародних п'яністичних конкурсів, концертує і відомий в Інтернеті. Очевидно, є ще безліч пересічних п'яністів. Вони працюють концертмейстерами, репетиторами, викладають у дитячих школах, вчать приватно. Мабуть, і раніше були такі, маловідомі п'яністи-трудяги, музичні «чорнороби» з України. Україна протягом років «фабрикує» п'яністичний матеріал.

КОНЦЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ПІАНІСТІВ У СВІТІ

Хронологічно (Не вичерпно)

| Роки концертів поза Україною | Піаніст | Де мешкав | Географія виступів | Зв'язки з Україною |
|--|--|--|---|---|
| Перші піаністи з України, які їхали до Європи вчитися і одночасно там виступали. 1830–70-ті | | | | |
| 1838–43 | 1. Юлія Грінберг 1827–1904 | Харків Москва | Виступи 1838 – Москва, СПб; До 1843 – Західна Європа | Народилася в Харкові |
| 1844–52 | 2. Тимофій Шпаковський 1829–1861 | ...; Відень, Харків | Рос. імперія; Польща, Німеччина, Австрія | Народився на Полтавщині |
| 1850–60-ті | 3. Олександр Зарицький 1834–1895 | Львів, ... Варшава по 60-ті | Гастролював у Польщі, Німеччині, Австрії, Парижі, Лондоні | Нар. у Львові; учень Й. Кесслера |
| 1867–69 | 4. Микола Лисенко 1842–1912 | Київ | Виступав у Ляйпцизі, Празі – небагато | Народився, вчився, працював в Україні |
| ~1860–70-ті | 5. Людвік Марек 1837–1893 | Львів | Росія, Польща, Угорщина, Румунія – 1860-ті Відень, Будапешт, Варшава – 1873 | Нар. в Тернополі, вчився і працював у Львові |
| 1870-ті | 6. Григорій. Мороз- Ходоровський 1853–1927 | Від 1863 – Німеччи- на; від 1875 – Київ | У 1870-х виступав у Німеччині та Росії | Народився на Черкащині, працював у Києві |
| Перші піаністи-гастроляри з України в Європі. 1870–1900 | | | | |
| 1874–~85 | 7. Юліуш Заремський 1854–1885 | Житомир; Відень; Брюссель | Концертував в Італії, Польщі, Франції, Туреччині, Англії, Бельгії | Народився і вчився в Житомирі |
| 1877–1928 | 8. Володимир Пахман 1848–1933 | Англія | Концертував у Європі; 1906–07 – перші звукозаписи піаніста | Народився в Одесі; учень Тедеско |
| 1878–86 | 9. Розалія Кауфман 1868–1939 | Одеса | Виступала з 10-ти років у Франції, Австрії, Німеччині. В 18 років перестала виступати. | Нар. в Одесі; вч. у Тедеско; викладала в Одесі |
| 1880-ті | 10. Олександр Зилоті 1863–1945 | 1880 – Німеччина; 1900 – Росія. Від 1920 – США | 1880-ті – Франція, Німеччина, Бельгія | Народився в Старобільську (Луганська обл.) |

| Роки концертів поза Україною | Піаніст | Де мешкав | Географія виступів | Зв'язки з Україною |
|--|--|--|---|--|
| 1885–1940 | 11. Моріц Розенталь 1862–1946 | Відень, від 1936 – США | Вся Європа, США | Нар. і вчився у Львові |
| 1888 – 2 пол. 1930-х | 12. Василь Сапельников 1867–1941 | Від 1888 – Німеччина. Від 1923 – Німеччина, Італія | 1888–1916 – Німеччина, Європа 1923 – до 2 пол. 1930-х – там само | Нар. і до 15 років вчився в Одесі – Кестлер. 1916–23 – Одеса |
| Гастролери початку ХХ сторіччя. 1900–1914 | | | | |
| 1900–07 | 13. Мар'ян Домбровський 1877–1958 | Житомир; Київ; від 1922 – Польща | 1900–1907 – Росія, Австрія, Польща (1907–22 – Київ) | Нар. в Житомирі. 1907–22 – викладач Київської конс. 1922–31 викладав у Львові |
| 1900–14 | 14. Павло Луценко 1873–1934 | Німеччина до 1914; Харків | 1900–1914 – в Німеччині, Берлін | Народився і вч. у Харкові у Шульца-Евлера |
| 1903 – ~кінець 1920-х | 15. Марк Гонцбург 1879 – після 1941 | 1903 – Берлін; Мексика; США, Детройт | 1903 – Дебют в Берлінській філармонії. До 1920-х концертував у Берліні, Ляйпцизі; 1920-ті рр. – Мексика | Народився в Харкові. Вчився у Шульца-Евлера |
| 1904–~21 | 16. Сергій Борткевич 1877–1952 | Берлін, Харків, Відень | 1904–14 – Берлін, викл. в конс. Шарвенки 1919–21 – Стамбул; 1922–~28 – Відень | Народився в Харкові. Вчився – Слагін, Бенш |
| 1904–14 (–1958) | 17. Генріх Нейгауз 1888–1964 | Україна, Москва Відень | 1904–14 – нерегулярні виступи Італія, Німеччина. Надалі – СРСР | Нар. і вч. у Єлисаветграді; 1919–22 – Київ |
| 1905–60 | 18. Юлій Ісерліс 1888–1968 | Від 1922 – Відень 1938 – Лондон | Від 1905 – в Європі, 1907 – США; Англія | Народився в Кишиневі. Вч. у Пухальського – Київ. 1911 – викладав в Одесі |
| 1906–16 | 19. Симон Бухаров 1881–1955 | США | 1906–16 – США | Народився в Бердичеві. Вчився у Відні |
| 1908–~20 | 20. Телемак Ламбріно 1878–1930 | Німеччина | Турне з Німеччини від 1902 протягом 1910-х рр. 1905 – звукозаписи Вельте. Викладав у Німеччині. | Народився в Одесі. Грек. Вчився у Д. Климона |
| 1910-ті | 21. Йосиф Шварц 1880–1926 | Берлін | Виступав у Німеччині. Є звукозаписи з 1913–19 рр. | Походив з Одеси. Вчився у Д. Климона |

| Роки концертів поза Україною | Піаніст | Де мешкав | Географія виступів | Зв'язки з Україною |
|---|---|---|--|---|
| 1908–53 | 22. Юзеф Турчинський 1884–1953 | 1920–39 – Варшава Від 1940 – Швейцарія | 1908–14 – Європа 1920–39 – Європа По 1946 – Англія, Південна Америка | Народився і вчився в Житомирі до 18 р. 1915–20 – викл. у Києві |
| 1909–63 | 23. Бенно Мойсейвіч 1890–1963 | Лондон від 1909; 1937 – підданство | Від 1909 – Англія + Європа, обидві Америки, Африка | Народився в Одесі. Вч. – Климов; Лешетицький |
| 1910–40 (~ 1972) | 24. Сергій Тарновський 1883–1976 | Київ; від 1930 – США | Від 1910 – гастролі в Європі. Від 1930 – США, 1972 – записи в США. | Нар. і вч. в Києві, професор Київськ. конс. 1914–28 |
| 1910–63 | 25. Лео Сирога 1885–1965 | Японія США – від 1946 | 1910–1928 – Європа, Україна, СРСР 1929–46 – Японія. 1946–63 – США, Японія | Народився в Кам'янці-Под. Вчився у Ходоровського |
| 1910–14 | 26. Юзеф Смідович 1888–1962 | Житомир 1905 – Варшава | 1910 – конкурс Рубінштейна. Концертував до Другої світ. війни – Польща, Росія, Німеччина | Народився в Житомирі. Вч. у батька |
| 1911–22 | 27. Лео Орнштейн (Орнстайн) 1893–2002 | Від 1906 – США | Від 1911 – США 1914 – гастролі в Західній Європі. Концертував недовго – до 1922 | Народився в Кременчуці. Вч. у Пухальського |
| 1915–38 | 28. Сергій Прокоф'єв 1891–1953 | США ~1920 1922–36 Зах. Євр. | 1915 – Рим Гастролі в США, Європі, СРСР | Народився на Донеччині |
| Піаністи-гастролери, які через політику СРСР стали емігрантами – перша еміграція 1919–1929 (з СРСР і Польщі) | | | | |
| 1919–61 | 29. Олександр Брайловський 1896–1976 | Франція від 20-х рр. | Від 1919 – Париж, Європа, 1930 рр + обидві Америки | Нар. в Києві. До 15 р. вч. у Пухальського |
| 1920–52 | 30. Любка Колесса 1902–1997 | Європа з 1907; Канада з 1940 | Вся Європа, Лат. Америка, Канада, США | Народився у Львові. Називала себе українкою. |
| 1920–41 | 31. Леопольд Мюнцер 1901–1943 | Львів. Не емігрант | 1920 – Відень; Італія, Франція, Нідерланди, Угорщина, Німеччина. 1940 – СРСР | Народився, вчився і працював у Львові. |
| 1920–49 | 32. Зигмунд Лісіцький 1892–1957 | З 1920 – Познань | 1929 – гастролі Чехія, Франція. Активно виступав в Познані, Бидгощі, Торуні до 1949 (крім війни) | Народився під Києвом. Вч. у Пухальського. 1918 – вист. і викл. у Київ. конс. |

| Роки концертів поза Україною | Піаніст | Де мешкав | Географія виступів | Зв'язки з Україною |
|--|---|--|---|--|
| 1921–~50 | 33. Лев Пишов 1891–1959 | Від 1920 – у Лондоні | Англія – найбільше + Франція, Німеччина, Бельгія, Нідерланди, США | Народився в Одесі. Вчився у Пухальського |
| 1922–26, 1937–38 | 34. Антін Рудницький 1902–1975 | 1922–26 – Берлін, 27–32 – УРСР. Від 1939 – США | 1924–26 – виступав у Берліні і Львові 1937–38 – гастролі з М. Сокіл в США в ансамблі | Народився у Львові, учень Курца. Працював в Україні. |
| 1923–91 | 35. Шура Черкаський 1909–1995 | США – з 1923. Від 1965 – Лондон | Від 1923 – США, Австралія 1937 – Англія, Китай, Японія, Росія, Одеса Війна – в США. 1946–91 – Європа та ін. | Нар. в Одесі і жив до 1922 р. Постійно згадував Одесу. Приїжджав 1937 р. |
| 1925–89 | 36. Володимир Горовиць 1903–1989 | США від 1928 | 1921–25 – Україна, СРСР 1925–27 – Німеччина, Європа 1928–36 і далі – Європа, США | Народився і повна музична освіта – Київ |
| 1928–72 | 37. Олександр Унінський 1910–1972 | Франція 1923–40, Канада – від 1942 | 1928–38 – Франція, Європа 1939–42 – Далекій Схід, Лаг. Америка 1942–72 – Канада, США | Народився в Києві; вчився у Тарновського – до 13 років |
| 1929–51 | 38. Симон Барер 1896–1951 | 1919–28 – Київ, 1929 – Європа, США – від 1936 | 1929–33 – Берлін 1934–36 – Лондон 1936–51 – в США | Народився і вчився в Одесі (до 1912); 1919–28 у Києві |
| 1930–53 | 39. Тарас Микиша 1913–1958 | 1927 – Австрія, в 1946–Аргентина | 1930–44 – Австрія, Угорщина, Німеччина До 1953 – Аргентина | Народився на Полтавщині. Вч. у Яворського |
| 1932–95 | 40. Дарія Гординська-Каранович 1908–1999 | Від 1929 – Австрія, 1952 – США | 1933 – участь у Міжнар. конкурсі Віденської Академії 1930–40-ві – концерти в Австрії, Польщі, Чехії, Німеччині. Від 1952 – США | Народилась в Коломиї, вчилася у Львові. Пропагувала укр. музику у світі |
| Перший період радянського контролю і залізної завіси. 1930–1940 | | | | |
| 1932 | 41. Абрам Лүфер 1905–1948 | Київ | 1932... Польща, Конкурс Шопена Більше не гастролював | Народився в Києві. Вчився у Беклемішева |
| 1932 | 42. Леонід Саталов 1910–40 | Харків | 1932... Польща, Конкурс Шопена Більше не гастролював | Народився в Харкові. Вчився у Луценка |

| Роки концертів поза Україною | Піаніст | Де мешкав | Географія виступів | Зв'язки з Україною |
|------------------------------------|---|--|--|---|
| ~1935–1960? | 43. Вікторія Вронська 1909–1992 | 1926 в Києві 1933 – Берлін, потім США | Дебютувала в 13 років як солістка в Києві. Європа; США – концерти у фортепіанному дуєті з В. Бабиним | Народилася в Євпаторії Навчалася в Київській консерваторії |
| 1937~67 | 44. Яков Зак 1913–1976 | Москва | 1937 – конкурс Шопена; СРСР і за кордоном. 1965, 1967 – гастролі в США | Народився і вчився в Одесі – М. Старкова. |
| 1937(–64) | 45. Тетяна Гольдфарб 1914–1964 | Київ, Москва 1958 – Тбілісі | 1937 – лауреат Конкурсу Шопена. Гастролі в СРСР. | Народилася і вч. в Одесі – Рейнгальд; у Києві |
| 1938–1985 | 46. Еміль Гігельс 1916–1985 | Москва | 1936 – конкурс у Відні (2 премія), 1938 – конкурс у Брюсселі (1 премія). Весь світ | Народився і вчився в Одесі – Рейнгальд. |
| Еміграція восина. 1943–1950 | | | | |
| 1943–69 | 47. Микола Полевський 1894–1969 | 1943 – Австрія, Італія; 1952 – США | Від виїзду за кордон виступав до ост. днів – як ансамбліст, успішно | 1919–1943 – Харків |
| 1943~52 | 48. Андрій Корольков-Караліс 1907–1960 | Від 1943 – Австрія 1948 – Аргентина | 1943–48 – виступав в Австрії, Франції; опісля – в Аргентині. | Муз. освіта – Київ; викладав; виступав |
| 1943~60 | 49. Олена Сидоренко-Квірмбах 1910 – (після 1980) | 1943 – Німеччина; Бразилія; 1958 – Чикаго, США | Скрізь виступала, конкр. не відомо | Нар. на Харківщині, закінч. Харківську консерваторію |
| 1943~63 | 50. Вадим Кіпа 1912–1968 | 1944–51 – Берлін 3 1952 в Нью Йорку | Виступав у 40-х в Берліні – речиталі; В 50-х – у США | Харків – Луценко, Київ – Беклемішев |
| 1943~60 | 51. Сєверин Сапрун 1922–1977 | 1943 – Відень; Франція; 1948 – Буенос-Айрес | Виступав у Відні, Парижі, Буенос-Айресі до 1950-х рр. | Народився в Дрогобичі. Вчився у Львові, Києві |
| 1944~70 | 52. Борис Максимович 1906–1994 | 1944–50 – Німечч.; США від 50-х | Європа – 1949–50; США, Канада – від 1950 – соло і з оркестром | Народився у Києві, повна муз. освіта в Києві. |

| Роки концертів поза Україною | Піаніст | Де мешкав | Географія виступів | Зв'язки з Україною |
|---|------------------------------------|--|--|--|
| 1945–48, ~1952–2003 | 53. Анатолій Мірошник 1923–2011 | 1942–43 – Німеч. Від 1948 – Австралія | Виступав з концертами по всій Австралії і за її межами. Вважав вершиною своєї муз. кар'єри виступи у Києві на Міжнарод. фестивалі «Київ Музик Фест» у 1992–2003 рр. | Народився в Києві, навч. у київській ССМШ і консерваторії |
| 1949–60 | 54. Роман Савицький 1908–1960 | США від 1949 | Укр. діаспора в США | Нар. в Самборі. Вч. у Барвинського, прац. у Львові |
| 1951–53 | 55. Микола Фоменко 1894–1961 | Від 1951 – США | Недовго виступав в ансамблі з дружиною – співачкою Орловською в США | Нар. в Ростові. Муз. освіта і праця – Харків 30–40 рр. |
| 1950–1980 рр. Радянські гастролери та нові піаністи української діаспори | | | | |
| 1950–95 | 56. Святослав Ріхтер 1915–1997 | Москва, Німеччина | СРСР. Від 1950 – соц. країни, від 1960 – весь світ. | Народився в Житомирі. Вчився в Одесі у батька. |
| 1951– | 57. Віталій Сечкин 1927–1988 | 1955–84 – Київ, 1984–88 – Кишинів | 1951 – 1 премія в Берліні; гастролі – у Польщі, Чехословаччині, Італії, Албанії, Франції; 1954 – в Лондоні | Народився і вчився у Харкові, працював у Києві |
| 1956– | 58. Роман Рудницький 1942– | США | Починав як вундеркінд у Філадельфії. Від 60-х виступав у містах США. Від 1969 гастроллював у Європі, Україні. 1985 – Азія. 2013 – в Австралії. | Народився і вчився у США, Р. Левіна |
| 1958 | 59. Марія Грінберг 1908–1978 | Москва | Від 1940 – СРСР. Від 1958 здійснила 14 конц. турів: 12 – у східноєвропейських країнах і 2 – в Голландії. | Народилась і вчилася в Одесі |
| 1960 | 60. Тома Гриньків 1941– | США | Золота медаль Міжнарод. конкурсу в Женеві (1967). Гастролі містами Європи, Півн. та Півд. Америки | Грає укр. музику |
| 1960 | 61. Люба Жук 1930– | Канада | Від 1960 – міста Канади, США, Європи, Дал. Сходу; від 1991 – в Україні; від 1977 також у фортеп. дуеті з братом Іренесем – Східна і Західна Європи. Потім – Англія і Шотландія, Північна Америка, Японія, Далекий Схід | Народилась в Любачеві. Вчилася в Канаді – Л. Колесса. Пропагує укр. музику |

| Роки концертів поза Україною | Піаніст | Де мешкав | Географія виступів | Зв'язки з Україною |
|------------------------------|--|--|--|---|
| 1963–2008 | 62. Віктор Єресько 1942– | 1960 – Москва Від 1970-х – Франція | 1963 – конкурс М. Лонг; 1966 – 3 премія конкурсу Чайковського. До 1990-х концертує у світі, останній відгук в НЕТ – 2008, Москва | Народився в Києві. СССР у Львові – М. Лерман |
| 1964 | 63. Євген Ржанов 1938– | 1992–2010 – Німеччина (Ессен) | Премія – Брюссель 1964. У 1990-х рр концертував в Європі, Африці, Азії. Чи гастролював раніше? | Народився в Харкові. Вч. – КССМШ; Мос. конс. Викладав у Києві |
| 1965 | 64. Іреней Жук 1943– | Канада | Від 1965 гастролює містами Канади, США, Європи, Далекого Сходу | Народився в Любачеві. Вч. в Канаді – Л. Колесса. Пропагує укр. муз. |
| 1968–79 | 65. Олександр Слободяник 1941–2008 | Москва – від 1956 Від 1990 – США | Від 1963 – СРСР. 1968 – дебют у Карнегі-Гол. 1968–79 гастролі у Європі, Півн. і Півд. Америці, Південній Африці, Австралії, на Далекому Сході | Народився в Києві. Вч. у Львові – Голембо |
| 1972– | 66. Михайл Петухов 1954– | Москва | 3 премія конкурсу Баха – Ляйпциг, 1972. Концертує | Вчився в КССМШ |
| 1973–2004 | 67. Лідія Артимів 1954– | США | Як солістка виступала в Лондоні, Берліні, Базелі, Кельні, Гамбурзі, Дюссельдорфі, Римі, Мілані, Парижі, Сеулі, Цюріху, містах США; а також на Тайвані, Новій Зеландії, Сінгапурі, Манілі, Шанхаї | Народилася і навчалася в США. Українка |
| 1975– | 68. Любомір Мельник 1948– | Канада | Виступає з виконанням власної «безперервної музики», продовжує в 2014 р. | Канада |
| | 69. Олександр Бугаєвський 1946–2001 | Одеса | Сольні концерти в Україні та за кордоном (Китай, Німеччина, Росія) з програмами сучасної укр. та класич. музики | Народився в Одесі. Вчився в Одесі, Києві |
| 1976–2012 | 70. Борис Блох 1951– (Емігрант) | Вийшов з СРСР у 1974. Від 1985 – Дуйсбург, Німечч. | Лауреат Міжнародних конкурсів 1977, 1978. Концертував донедавна в Європі і США, також регулярно в Україні | Народився і вчився в Одесі до 1968 р. Працював в Одесі у 1993–95 рр. |

| Роки концертів поза Україною | Піаніст | Де мешкав | Географія виступів | Зв'язки з Україною |
|--|--|---|--|---|
| 1977 | 71. Сергій Полусм'як 1951– | З 1998 – в США | Росія, Франція, Німеччина, Бельгія, Мексика і США | Повна освіта і працював у Харкові. |
| 1981 | 72. Юліана Осінчук 1953– | США | У 1980-х мала виступи в США і в Європі. Від 2000-х виступає на Алясці | Нар. і вчилася в США. Пропагує укр. музику |
| | 73. Володимир Винницький 1955– | Від 1991 – США | Від 1981 – СРСР, Європа; від 1991 – США | Народився і вчився у Львові |
| Остання «еміграція» – з кінця 1980-х. Піаністи незалежної України | | | | |
| 1983 | 74. Сергій Ейдельман 1960– | Від 1979 – США; 2002–09 – Японія; Бельгія | Перша премія конкурсу королеви Єлизавети в Брюсселі. Концерти в США, Європі, Японії | Народився і вчився у Львові у батька |
| ~1986 | 75. Олег Полянський 1968– | Від 1993 – в Кельні | Лауреат 7-ми міжнародних конкурсів. Виступав у найбільших залах світу | Народився в Києві. Вч. у Гриднева, Толпиго |
| 1986 | 76. Квітослава Білінська 1961– | Від 1985 (?) – Прага | Конкурси 1980-х. Виступи в Чехії, Німеччині, Іспанії, Польщі, Австрії, США, Японії... | Народилась у Львові Вчилася у Мутман, Дайча |
| 1988– 2008 | (65) Олександр Слободяник 1941–2008 | | Переїхав до США, децю відновив концерти | <i>Див. № 65.</i> |
| 1988 | 77. Інна Хейфец 1961– | США | Дебют в Нью-Йорку – 1988. Концерти в Італії, Франції, Швейцарії, Австрії, Німеччині | Народилась в Одесі, закінчила Одеську ССМШ |
| ~1989 | 78. Вячеслав Новиков 1947– | Від 1989 – у Фінляндії | Виступає в країнах Європи | Народився в Харкові. Вчився в Києві |
| 1989 | 79. Олена Марголіна 1964– | Дортмунд, Німеччина | 1989 – 2 премія в Глазго; 1990 – 1 премія на конкурсі камерн. ансам. у Вероні; 1995 – 1 премія конкурсу Шуберта, Дортмунд. Концертує в багатьох країнах | Народилась у Львові. Вчилася у Львівській ССМШ – О. Мутман |

| Роки концертів поза Україною | Піаніст | Де мешкав | Географія виступів | Зв'язки з Україною |
|------------------------------|--------------------------------------|---|--|---|
| 1990 | 80. Оксана Луцишин 1964– | Від 1991 – в США | 1990 – дебют в Карнегі-Гол. Учась у багатьох міжнар. конкурсах у США, Австрії, Півд. Африці, лауреат. Виступає як органістка, піаністка-солістка і камерн. виконавець з відомими музикантами | Народилась і вчилася в Сокалі. Вчилася у Львові – Голембо. |
| 1991 | 81. Микола Сук 1945– | Київ; від 1990-х – США | Після американського дебюту в Карнегі-Голі (1991) виступав у Європі та США | Народився в Києві; навчався у КССМШ |
| 1991 | 82. Дмитро Найдич 1963– | Від 1991 – у Франції | Концертує у Франції. | Народився і вчився в Києві |
| 1991 | 83. Анна Кравченко 1976– | Італія | 1992 – 1 премія конкурсу ім. Бузоні. Виступає у містах Європи, в Японії, Канаді, Півд. Африці | Народилась в Харкові. Вч. у Маргаріуса |
| | 84. Валерій Сагайдачний 1939–2009 | Київ 1963–93; 1977 – у Дамаску Від 1993 – Афіни | 1962 – Диплом на конкурсі Лисенка. Гастролював у Греції, Іспанії, Канаді, Німеччині, Польщі, США, Україні | Народився в Харкові Вчився і 30 років працював у Києві |
| | 85. Юрій Кот 1966– | Київ | Гастролює як соліст, а також у складі фортеп. дуету з Іриною Алексійчук в Україні, Росії, Казахстані, Югославії, Польщі, Словаччині, Німеччині, США | Нар. в Донецькій обл. Вч. в Києві, працює в НМАУ |
| | 86. Валентина Лисиця 1970– | Від 1996 – США | Низка (?) перших премій Гастролі в США, Європі. Записи в інтернеті | Народилась в Києві. Вч. у Київській конс. – І. Рябов |
| 1991 | 87. Ольга Здоренко 1969– | Італія | Конкурс Цеккі–1991 – 1 премія. Концерти в Італії, Берліні, Москві | Народилась у Києві. Вч. в КССМШ і Київ. конс. |
| 1991 | 88. Йозеф Ерминь 1960– | Львів | Польща, Німеччина, Швейцарія, Бельгія, США, Канада... | Народився в Ужгороді. Вч. і працює в ЛНМА |
| 1991 | 89. Етела Чуприк 1964– | Львів | 1991 – 3 премія Міжнар. конкурсу Ліста. Гастролює | Народилась на Закарпатті. Навч. – Ужгород, Львів. Працює у Львові |

| Роки концертів поза Україною | Піаніст | Де мешкав | Географія виступів | Зв'язки з Україною |
|------------------------------|--------------------------------|--|---|---|
| 1990-ті | 90. Вадим Гладков 1971– | Від 1998 (?) – в Іспанії | 9 різних премій на МП Конкурсах. Концертує як соліст і багато в ансамблях в Європі, Монголії, Японії, Тунісі та ін. | Народився в Києві. Повна муз. освіта в Укр. |
| 1990-ті | 91. Євгенія Басаласва 1963– | Київ | Концертні тури в Австралії, Тунісі, в Європі, Росії та ін. | Здобула освіту в Києві, там і працює |
| 1990-ті | 92. Віталій Купрій 1974– | США | 1990 – Швейцарія; 1991 – лауреат конкурсу. 1999–дебют в Карнегі-Гол. Грає на сценах найбільших конц. залів світу – у НьюЙорку, в Японії, Швейцарії та ін. | Народився в Київ обл. Навч. в КССМШ – Найдич |
| 1994 | 93. Олексій Ботвинов 1964– | Німеччина, Одеса | 1994 – 2 премія конкурсу ім К. Шумана; VII конкурс Баха в Ляйпцизі. Концертує в Європі | Народився і вч. в Одесі – Могилевська, Кардашов; Працює в Одесі |
| 1990-ті | 94. Денис Процав 1978– | Україна / Німеччина | 8 Міжнародних конкурсів. Виступає в Європі, США і Японії. Диригує і грає. Викладає у Вищій Школі музики, Ваймар | Нар. в Бресті (Білорусія). Повна муз. осв. – Київ. |
| 1990-ті | 95. Олексій Молчанов 1961– | Черкаси, Сербія, Чорногорія | Виступає в європейських містах. Викладає в конс. Чорногорії – м. Цетиньє | Муз. освіта в Києві – Л. Шур.О. Снегирьов |
| | 96. Мілана Чернявська 1968– | Грац, Австрія | Виступає в фестивалях і пише компакт-диски переважно в ансамблях. 3 2009 р. – проф. ф-но в Університеті музики й виконав. мистецтва в Граці | Повна муз освіта в Києві – Сагайдачний |
| | 97. Іветта Ірха 1969– | Від сер.1990-х – Стокгольм | Конкурси – Швеція, Данія. Концерти: Швеція, Данія, Німеччина, Росія, США. Викладач Вищої муз. акад. в Стокгольмі | Повна музична освіта в Харкові – Гельфгат, Юшкевич, Веркина |
| | 98. Дмитро Суховієнко 1972– | 1995–2006 – Швейцарія Далі – Бельгія | Три премії міжнар. конкурсів. Концертує в різних країнах + щороку Київ. В пресі – «український піаніст» | Київ – повна муз освіта – Воробйов |
| | 99. Оксана Скидан 1974– | Зараз – в США | Перемоги на міжнар. конкурсах (Італія 1994 і 1995), Гран-Прі конкурсу (Ірландія, Дублін 1995) | Донецьке муз. уч. і конс – В. Бойков. |

| Роки концертів поза Україною | Піаніст | Де мешкав | Географія виступів | Зв'язки з Україною |
|------------------------------|--------------------------------------|----------------------------|---|--|
| 1997 | 100. Євгеній Уханов 1982– | Від 1998 – в Австралії | Лауреат міжнар. конкурсів, зокр. в Сідней, 2000. Концертує в Європі, Японії, США | Народився в Горлівці, навч. в Україні. |
| 1998 | 101. Ігор Чегуєв 1980– | Німеччина | 1998 – 1 премія конк. Рубінштейна в Ізраїлі. Гастролював у понад 40 країнах | Нар. і вчився в Севастополі. Потім – у Крайнева |
| 1998 | 102. Олександр Гаврилюк 1984– | Австралія від 1998 | Весь світ | Народився в Україні. Учень В. Макарова з Харкова |
| 1998 | 103. Вячеслав Зубков 1976– | Київ (?) | 1997– Переможець конкурсу Горовиця. Значні конкурси – не перші премії. Концерти – Німеччина, Швейцарія, Угорщина, Хорватія, Голандія, США | Повна муз освіта – Б. Архимович, Київ |
| 1998 | 104. Тетяна Примак-Хурі ~ 1975 | Бейрут – Ліван | Концертує в арабських країнах, лауреат конкурсів –? | Повна муз. освіта в Києві |
| 1999 | 105. Валдим Холоденко 1986– | Техас, США. | 10 премій. Сезон 2015 розписаний повністю. Виступає з 13 років: США, Китай, країни Європи. | Народився в Києві. Навч. у КССМШ – Гриднева і НМАУ – Федоров |
| | 106. Марія Кім | 1998 – Німеччина, Ганновер | 9 перших премій міжнар. конк. – значних. Концерти – Європа, Китай, США, Корея. | Нар. в Севастополі, вч. у матері, потім у Крайнева |
| | 107. Наталія Пасічник 1971– | Швеція – з кінця 1990-х | Викладач Вищої муз. академії в Стокгольмі. Концерти – Європа, США, Японія | Народилась в Рівному. Повна муз освіта у Львові. |
| | 108. Анна Шелест ? | Від 1998 – в США | Премії на 4 міжнар. конкурсах – не дуже відомих. Концерти – Канада, США, Мексика, Франція, Росія, Нідерланди. | Народилась в Харкові. ХССМШ – Гельфат; Полусм'як |
| 2000 | 109. Геліа (Чудинович) 1972– | Лондон | Концертні тури в Англії, Європі, США | Народилась і вчилася в Харкові. |
| | 110. Дмитро Онищенко 1983– | Від 2002 – Москва | Гастролює у багатьох країнах світу | Народився і повна муз. освіта у Львові |
| 2001 | 111. Олександр Романовський 1984– | Італія від 1997 | 1 премія конкурсу Бузоні – 2001. Японія, Італія, Польща, Європа | Вч. в Харкові: Гельфат (1992–96), Маргаріус в Італії |

| Роки концертів поза Україною | Піаніст | Де мешкав | Географія виступів | Зв'язки з Україною |
|------------------------------|--|--|--|--|
| 2000-ні | 112. Віталій Самошко 1973– 1982– | Бельгія від 2001 | 5 премій міжн. конкурсів. Гастроліює. 2015 – концерти в Німеччині й Бельгії Австралія | Народився в Харкові; навч. у Маргаріуса |
| 2000-ні | 113. Олексій Ємцов 1982– | Австралія від 1998 | Учасник міжнародних конкурсів, концерти в Чехії і за кордоном | Народився в Павлограді, учень В. Макарова |
| 2000-ні | 114. Володимир Жулан 1955– | Ужгород; Чехія – від 2000-х | Досягнув успіхів на МК піаністів, зокрема перші місця на конкурсі пам'яті Горовиця в Києві, у Шанхаї. Концертує в світі. | Закінч. Ужгородське муз. уч. та Київ. конс. 20 років працював в Ужгороді |
| | 115. Олексій Гринюк 1977– | Від 2003– Лондон | Виступи з укр. музикою – Німеччина, Польща, Словаччина, Білорусія, Естонія, Македонія, Росія, Франція, США... | Народився, повна муз. освіта в Києві – Гриднєва, Козлов |
| | 116. Олександр Козаренко 1963– | Львів | Лауреат і дипломант МК в США, Канаді та в Україні. Виступав у багатьох містах України, а також в Швейцарії, Великій Британії, Франції, Канаді, США, на Кубі та ін. | Народився в Коломиї. Навч. – Львів, Київ. Працює у Львові |
| | 117. Олег Безбородько 1973– | Київ | Лауреат Міжнародних конкурсів. Виступає у Європі, Канаді | Нар. в Києві. Повна муз освіта – Київ. Доц. НМАУ |
| | 118. Мар'яна Гумецька 1975– | Канада 2001–2007 Від 2007 – Львів | Виступає в концертах як соліст і камераліст | Нар. у Львові. Вч. у Львів- ській ССМШ. Прац. в ЛНМА |
| | 119. Дмитрій Чесноков 1982– | Франція | Значні Міжнародні піаністичні конкурси. Після того, як 2001 року став фіналістом МПК Вана Кліберна (США), об'їздив із концертами пів-Америку, виступаючи з багатьма амер. симфонічними оркестрами | Нар. в Росії. Вч. в муз. уч. в Києві у Вериківської |
| 2001 | 120. Олексій Колтаков 1979– | 1998 – Австралія (громадянство) 2006 – США | 7 перших премій на Міжнар. конкурсах. Виступає в Німеччині, Нідерландах, Італії, Іспанії, Франції | Випускник ХССМШ – В. Макарова |
| 2003 | 121. Вікторія Єрмольєва 1978– | Ісландія, США | | Народилась у Києві. Закінч. НМАУ – 2000 р. |

| Роки концертів поза Україною | Піаніст | Де мешкав | Географія виступів | Зв'язки з Україною |
|------------------------------|--|-----------------------------|---|--|
| 2004 | 122. Анна Федорова 1990– | Київ; Італія; Лондон | 3 14 років концертує в найпрестижніших залах світу. Щонайменше – 13 премій міжнар. конкурсів | Народилась у Києві. Навч. в КССМШ у батька. |
| 2004 | 123. Сергій Салов 1979– | Від 2007 – в Канаді | 2004 – 1 премія в Монреалі. Всього – 8 конкурс. нагород. Гастролює | Народився і вчився в Донецьку |
| | 124. Наталя Шкода ~ 1978– | США, Арізона | Пропагує в США і на ЮТубі укр. музику – ор. 19 і Сонати Косенка | Муз. освіта в Харкові – Полусм'як |
| 2006 | 125. Ельмар Гасанов 1983– | Москва, Лондон | 8 нагород на МПК. Гастролював в Росії, Європі | Севастополь. Учень Тетяни Кім |
| 2006 | 126. Павло Гінтов 1984– | США | Перший приз та 4 особливих призи на МК «Takamatsu» (Японія, 2006). Стипендіат програми Манхеттенської школи музики | КССМШ |
| | 127. Олександр Чугай 1987– | Від 2006 вчився в Швейцарії | Названо 5 премій на МКП. Сольні концерти в Європі, США, Ізраїлі | Народився і повна муз. освіта в Києві |
| 2006 | 128. Олексій Горлач 1988– | 3 1991– Німеччина | В 2006 р виграв МК в Хамамацу. В 2009 р. – друга премія на МК в Лідсі. В 2007 р. дебютував у Нью Йорку. Гастролює в США, Японії, Австрії | Народився в Києві. Вчився в Німеччині |
| 2006 | 129. Антон Баришевський 1988– | Київ | 2005 – 2 премія конкурсу Горовиця. 2006 – 1 премія в Німеччині. Всього 19 перемог. Гастролює в Європі, Марокко, Ізраїлі, США | Народився в Києві. Вч. у Козлова. |
| 2007 | 130. Динара Клінтон (Наджафова) 1989– | Лондон | 11 премій Міжнародних конкурсів | Народилась у Харкові. Вч. у С. Захарової |
| 2008 | 131. Віталій Писаренко 1987– | Нідерланди | 2008 – 1 премія конкурсу ім. Ліста в Утрехті. Концерти в Європі | Народився в Києві. Вч. в Харкові і Києві |
| 2010 | 132. Роман Лопатинський ~1993– | Київ | Студ. 5 курсу – 2015; лауреат 7 МК; Виступає у міжнар. фестивалях | КССМШ; НМАУ – С. Рябов |